

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Сергію МІНЬКУ

Шановний пане Сергію!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 24.12.2021 № 59110/1/1-21 до листа Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука від 17.12.2021 № 11/10-724 Міністерство освіти і науки спільно з Міністерством соціальної політики та Міністерством фінансів розглянуло Ваш депутатський запит від 14.12.2021 № 02/278, оголошений на засіданні Верховної Ради України 17.12.2021, стосовно виплати одноразової грошової допомоги випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та повідомляємо.

Законодавчими актами, що регулюють зазначене питання, є Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (далі – Закон) та постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування» (далі – постанова № 226).

Статтею 8 Закону встановлено, що випускники навчальних закладів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечуються за рахунок навчального закладу або відповідної установи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, одягом і взуттям, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів для осіб відповідного віку.

Відповідно до підпунктів 4, 5 пункту 13 постанови № 226 при працевлаштуванні учні, студенти з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також учні, студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишились без батьків, що навчалися або виховувалися в закладах освіти і перебували на повному державному забезпеченні, забезпечуються одягом і взуттям на суму не менш як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі шести прожиткових мінімумів, а ті, які перебували під опікою (піклуванням) – одягом і взуттям на суму не менш як 16 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі шести прожиткових мінімумів. За бажанням випускника йому може бути виплачена грошова компенсація у розмірі, необхідному для придбання одягу і взуття.

МОН № 1/147-22 від 05.01.2022

Підписав: Шкарлет Сергій Миколайович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000F1702F00157B8500
Дійсний: з 26.06.2020 00:00:00 по 26.06.2022 00:00:00

Одночасно підпунктом 1 пункту 13 постанови № 226 встановлено, що дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, а також учням та студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків і перебували на повному державному утриманні в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, при вступі на навчання до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти видається безоплатно за рахунок коштів тих закладів, які вони закінчили, комплект нового одягу і взуття на суму не менш як 12 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також грошова допомога в розмірі не менш як 2,5 неоподаткованого мінімуму доходів громадян. Учні та студенти зазначеної категорії зараховуються на повне державне утримання в навчальних закладах, до яких вони вступили, і в період навчання до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів забезпечуються безоплатно продуктами харчування, одягом, взуттям і м'яким інвентарем за нормами, встановленими для вихованців шкільного віку шкіл-інтернатів.

Тобто, зазначеним категоріям учнів та студентів здійснюються виплати залежно від того, чи вступили вони для подальшого продовження навчання, чи працевлаштувалися після закінчення закладу освіти.

Міністерство соціальної політики України (далі – Мінсоцполітики), яке відповідно до положення про нього, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423, є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері з питань сім'ї та дітей та захисту прав дітей, зокрема соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, своїм листом від 29.12.2021 № 21861/0/2-21/57 поінформувало, що уже розробило проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 1994 р. № 226».

Проєкт акта розроблено на виконання підпункту 1 пункту 2 розділу II Плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 703-р, з метою перегляду нормативів матеріального та грошового забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа.

Зазначеним проєктом акта передбачається, зокрема перегляд визначеного постановою № 226 мінімального розміру грошової допомоги при вступі на навчання до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у розмірі 2,5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що складає з урахуванням 1 неоподаткованого мінімуму доходів громадян 42,5 гривень. Також проєктом передбачається переглянути норму щодо виплат одноразової грошової допомоги та виплат у розмірі 40, 16, 12, 2,5 і 8 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що на сьогодні є вкрай недостатнім для забезпечення належного рівня життя.

Мінсоцполітики поінформувало, що після погодження проєкту акта із зацікавленими центральними органами виконавчої влади його буде подано на розгляд Кабінету Міністрів України в установленому порядку.

Міністерство фінансів (лист від 30.12.2021 № 07010-05-5/40897) повідомило, що у разі надходження відповідних пропозицій розгляне їх у встановленому порядку.

Міністерство освіти і науки, в свою чергу, із зазначеного питання інформує.

Статтею 8 Закону передбачена виплата одноразової грошової допомоги випускникам закладів освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, без зазначення, що така допомога виплачується при працевлаштуванні.

Одночасно статтею 25 Закону передбачено, що Кабінетом Міністрів України відповідно до державних соціальних стандартів встановлюється порядок відшкодування витрат, пов'язаних з утриманням дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, у тому числі на харчування, одяг, взуття, м'який інвентар на одну фізичну особу, здійснення грошових виплат при працевлаштуванні та вступі до навчального закладу, а також інших виплат, передбачених цим Законом.

Крім того, статтею 399 «Порядок відшкодування витрат на виплату допомоги випускникам закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» Закону встановлено відшкодування таких витрат при працевлаштуванні (із зазначенням, що такі виплати передбачені саме статтею 8 цього Закону).

З огляду на викладене заклади освіти мають правові підстави здійснювати випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, виплату одноразової грошової допомоги саме за умови їх працевлаштування.

Враховуючи зазначене вище, МОН вважає за необхідне внесення змін до Закону з метою узгодження норм статті 8, 25 та 399.

Потребує врегулювання також питання виплати одноразової грошової допомоги при працевлаштуванні випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які є прийомними дітьми або вихованцями дитячих будинків сімейного типу та не перебувають у закладі освіти на повному державному утриманні.

Статтею 8 Закону така виплата передбачена за рахунок навчального закладу або відповідної установи.

У статті 1 Закону наведені, зокрема такі визначення:

передача до прийомної сім'ї – добровільне прийняття за плату сім'єю або окремою особою, яка не перебуває у шлюбі, із закладів для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, від одного до чотирьох дітей на виховання та для спільного проживання;

передача до дитячого будинку сімейного типу – прийняття в окрему сім'ю, яка створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у

шлюбів, на виховання та для спільного проживання не менш як п'яти дітей-сиріт та/або дітей, позбавлених батьківського піклування. Загальна кількість дітей, включаючи рідних, у такій сім'ї не може перевищувати десяти осіб.

Із зазначених визначень чітко вбачається, що прийомна сім'я та дитячий будинок сімейного типу не є установами.

Крім того, цією ж статтею визначені такі форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування:

усиновлення;

встановлення опіки, піклування;

передача до прийомної сім'ї, дитячих будинків сімейного типу, до закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Цією ж статтею надається визначення кожної із форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Встановлення опіки, піклування та передача до прийомної сім'ї або до дитячого будинку сімейного типу – це дві різні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тобто, законодавчими актами не передбачено право на виплату одноразової грошової допомоги при працевлаштуванні випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, які є прийомними дітьми або вихованцями дитячих будинків сімейного типу та не перебувають у закладі освіти на повному державному утриманні.

З огляду на викладене, під час вирішення проблемних питань щодо виплати одноразової грошової допомоги випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, потребують перегляду норми як Закону, так і постанови № 226.

Сподіваємось, що за сприяння депутатського корпусу проблемні питання щодо виплати одноразової грошової допомоги при працевлаштуванні випускникам закладів освіти з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа будуть врегульовані.

У разі надходження до МОН проєкту акта щодо врегулювання питання, зазначеного у Вашому депутатському запиті від 14.12.2021 № 02/278, МОН в межах компетенції візьме участь у його опрацюванні.

З повагою
Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

Тетяна Сухецька
Ксенія Винова (скликання)
481 47 53

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

783960

Кореспонденти Шкарлет Сергій Миколайович Міністр
Міністерство освіти і науки України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 1/147-22 від 05.01.2022
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 2366 від 05.01.2022
дата реєстрації
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст від 17.12.2021 № 11/10-724 Відповідь на запит
народного депутата України Мінька С. А.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис